

Scumpiri importante în sectorul construcțiilor

● Federația Patronatelor Societăților din Construcții estimează că, începând din 2027, vom asista la creșteri de minim 10% a lucrărilor din construcții ● Majorarea este impusă de prețul crescut al materialelor de construcții, prețul majorat al energiei și transporturilor

Sectorul construcțiilor din România riscă să intre într-o perioadă marcată de blocaje financiare, scumpiri de cel puțin 10% pe an, reducerea volumului de lucrări și plecarea muncitorilor calificați, dacă autoritățile nu accelerează decontările, nu asigură cofinanțarea proiectelor europene și nu pregătesc din timp investițiile care vor urma după PNRR. Avertismentele au fost lansate recent de reprezentanții Federației Patronatelor Societăților din Construcții (FPSC), cu prilejul unei conferințe de presă.

Președintele FPSC, Cristian Erbașu, a subliniat că industria construcțiilor a reprezentat, în ultimul deceniu, unul dintre pilonii economiei românești și a

contribuit la menținerea echilibrului economic inclusiv în perioadele afectate de pandemie, război și criza energetică. Domnia sa a arătat că, deși execuția lucrărilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență s-a încheiat la 31 august 2026, numeroase lucrări realizate și certificate nu au fost încă plătite integral de autorități.

„Constructorii sunt în prim-plan la finalizarea PNRR-ului, contribuind decisiv la proiectele de succes. Deși au existat mici sincope, acestea nu au avut un impact major și nu au fost din vina constructorilor. Ei s-au mobilizat în cele mai dificile condiții, chiar dacă nu le-au fost asigurate întotdeauna toate condițiile contractuale. Din păcate, plățile s-au făcut greu și cu întârziere. Există

lucrări finalizate plătite doar în proporție de 50%. În ultimele luni, în iulie și august, s-au mai accelerat decontările pentru ca statul să poată trage banii de la Uniunea Europeană”, a declarat Cristian Erbașu, care a adăugat că plățile aferente PNRR ar putea continua „probabil până spre sfârșitul anului”.

Daniel Pițurlea, vicepreședinte al FPSC, a afirmat că în unele cazuri, proiecte realizate fizic în proporție de 50-60% aveau decontări de numai 5%, din cauza lipsei documentelor justificative care trebuiau pregătite de autoritățile locale.

„În septembrie 2026, din totalul recalculat de 20 de miliarde de euro, 12,97

(continuare în pagina 32)

(urmare din pagina 31)

miliarde, adică aproximativ 60%, reprezintă proiecte de sănătate, digitalizare, economie și educație. Pentru lucrările gestionate direct de firmele de construcții a rămas o sumă de 9,45 miliarde de euro, reprezentând 44,8% din PNRR”, a arătat Daniel Pițurlea.

Potrivit datelor FPSC, în teren sunt certificate lucrări reprezentând 64% din valorile contractate, însă constructorii au încasat efectiv numai 3,1 miliarde de euro, adică aproximativ o treime din suma aferentă lucrărilor.

Bucureștiul a decontat 10% din totalul fondurilor, fiind urmat de județul Cluj, cu 2,7%.

„Această diferență pune o presiune uriașă pe lichiditatea companiilor. Sușinem accelerarea recepțiilor și aplicarea corectă a recepțiilor parțiale prevăzute în Legea 141/2026. Este imperativ ca autoritățile publice să aibă echipe profesionale de specialiști, care să își asume verificarea și decontarea lucrărilor efectuate”, a avertizat vicepreședintele FPSC.

Cofinanțare de 40% pentru fondurile de coeziune din perioada 2028-2034

Încheierea proiectelor PNRR nu înseamnă dispariția fondurilor europene, însă accesarea banilor din viitoarele programe de coeziune va presupune un efort bugetar mult mai mare din partea României. Cristian Erbașu a avertizat că numeroase proiecte nu au în prezent asigurată cofinanțarea de la bugetul de stat. Dacă în trecut contribuția națională se situa, în general, între 5% și 10%, viitoarele fonduri de coeziune ar putea necesita o cofinanțare de 40%. În absența resurselor bugetare, investițiile riscă să fie amânate sau blocate, a spus președintele FPSC, iar companiile care și-au mărit capacitatea pentru a putea finaliza proiectele PNRR s-ar putea trezi fără suficiente lucrări.

De aceea, FPSC solicită pregătirea din timp a exercițiului financiar european

2028–2034, pentru evitarea sincopei dintre programele de finanțare. Federația consideră că țara noastră trebuie să își stabilească și propriile priorități și să nu își bazeze întreaga dezvoltare numai pe banii europeni.

„Fondurile europene sunt esențiale, dar Uniunea Europeană îți oferă doar un schelet. România trebuie să își finanțeze propriile proiecte complementare, de exemplu drumurile adiacente și infrastructura din jurul autostrăzilor, și să folosească Parteneriatul Public-Privat”, a explicat Cristian Erbașu.

Constructorii români lucrează cu marje de 3% sau chiar în pierdere

Președintele FPSC a criticat superficialitatea unor dezbateri politice despre viteza de realizare a marilor investiții și a arătat că întârzierile se acumulează, de regulă, înaintea intrării constructorului în șantier.

(continuare în pagina 33)

(urmare din pagina 32)

„Discuțiile politicianilor la televizor conțin mult amatorism. Populația trebuie să înțeleagă că lucrările de infrastructură nu se pot realiza peste noapte. În prezent se livrează ansambluri prefabricate, asamblate pentru un montaj rapid, dar etapele preliminare, de la studiul de fezabilitate până la execuție, care ar trebui să dureze maximum un an și jumătate, ajung să dureze trei-patru ani”, a declarat Cristian Erbașu.

După consumarea anilor în proceduri, proiectarea și execuția sunt înghesuite într-un interval mult mai scurt, ceea ce poate produce costuri suplimentare și probleme de calitate. În același timp, potrivit FPSC, constructorii români execută lucrări la prețuri considerabil mai mici decât companiile din alte state

europene.

„Proiectarea și execuția sunt comasate sub presiune de timp, generând costuri mai mari sau probleme de calitate. Totuși, antreprenorii din România lucrează la prețuri mult mai mici decât în restul Europei, funcționând cu marje de profit de doar 3% sau chiar pe pierdere”, a precizat Cristian Erbașu.

Achizițiile publice trec de la cel mai mic preț la calitate

O schimbare majoră pentru piața construcțiilor este adusă de noul regulament european privind achizițiile publice. Fiind vorba despre un regulament, nu despre o directivă, prevederile sale vor deveni direct aplicabile în statele

membre, fără a mai fi necesară transpunerea în legislațiile naționale. Noua reglementare schimbă criteriul central de atribuire, mutând accentul de la cel mai mic preț către calitatea lucrărilor. Achizițiile verzi, utilizarea materialelor reciclate, economia circulară și eficiența energetică vor căpăta o importanță sporită.

„Noul regulament schimbă paradigma. Criteriul de atribuire trece de la preț la calitate, iar achizițiile verzi devin obligatorii, prin economie circulară, materiale reciclate și eficiență energetică. Accesul IMM-urilor va fi simplificat, iar cerința privind cifra de afaceri va fi plafonată la maximum 50% din valoarea contractului”, a explicat Cristian Erbașu.

Regulamentul limitează și posibilitatea subcontractării integrale a lucrărilor. Potrivit președintelui FPSC, firmele străine vor trebui să dețină capacități reale de producție și angajați în România, nu să participe la licitații doar cu „o mapă și un autoturism”.

Conceptul „Made in Europe” ar urma să prioritizeze operatorii economici europeni și să introducă cerințe mai riguroase de certificare. În plus, autoritățile publice ar trebui să achite facturile către contractanți și subcontractanți în maximum 60 de zile calendaristice.

Irinel Gheorghe, vicepreședinte al FPSC și reprezentant al producătorilor și distribuitorilor de materiale de construcții, a arătat că viitoarele proceduri vor deveni deschise și negociate, iar prețul cel mai mic nu va mai fi criteriul determinant.

Materialele de construcții: producție în scădere și prețuri în creștere

Industria materialelor de construcții se confruntă cu o combinație periculoasă: reducerea producției și majorarea prețurilor. Valentin Petrescu, vicepreședinte al FPSC pentru producția de materiale de construcții, a arătat că industria, în ansamblu, înregistrează o scădere de 4,3%, iar industria prelucrătoare, în care este inclusă producția materialelor de construcții, consemnează un recul de 4,4%. În același timp, prețurile au crescut cu 8,9% la nivelul

(continuare în pagina 34)

(urmare din pagina 33)

industriei și cu 9,7% în industria prelucrătoare.

„Ne confruntăm cu o scădere a volumelor combinată cu o creștere a prețurilor. În sectorul ferestrelor, tâmplăriei și sticlei, România are o capacitate de producție modernă, la nivel european, fiind pe locul al doilea la export în Uniunea Europeană. Cu toate acestea, importurile sunt foarte mari, apropiindu-se de 500 de milioane de euro”, a declarat Valentin Petrescu.

În cazul geamului termoizolant, importurile din primele cinci luni ale anului 2026 au ajuns deja la 60% din totalul importat pe parcursul anului anterior. Ponderea mărfurilor aduse din state din afara Uniunii Europene a crescut de la 44% în 2024 la 48% în 2026. Principalele surse sunt Turcia, Ucraina și China, iar din interiorul UE, Bulgaria și Polonia.

„Aceste importuri creează o concurență neloială. Produsele din țări terțe intră adesea cu taxă vamală zero sau beneficiază de subvenții masive de stat pentru materia primă, în timp ce producătorii români nu au contramăsuri similare. De exemplu, taxa de carbon la frontieră, CBAM, se aplică aluminiului și metalului, dar nu și sticlei”, a explicat Valentin Petrescu.

Energia din România, cu până la 35% peste media europeană

Irinel Gheorghe a identificat lipsa predictibilității fiscale și costurile energiei printre cele mai grave probleme ale industriei. Potrivit acestuia, energia electrică din România este cu 30-35% mai scumpă decât media Uniunii Europene.

„Nu susțin plafonarea prețurilor, ci stimularea producției de energie ieftină. Prețul materialelor influențează direct dezele constructorilor, iar legea de ajustare a prețurilor nu a fost suficientă în raport cu creșterea costului forței de muncă și al energiei”, a declarat Irinel Gheorghe.

El a arătat că producătorii au încercat să mențină neschimbate prețurile materialelor destinate proiectelor aflate în derulare, însă acest efort nu mai poate continua. FPSC anticipează scumpiri importante în perioada următoare, în special în industriile cu un consum ridicat de energie.

„Transportul a ajuns să reprezinte 10% din prețul materialelor, față de 3-4% anterior. Industriile energofage, precum ceramica, cimentul sau vata bazaltică, topită la 1.500 de grade Cel-

sus, au costuri masive”, a explicat Irinel Gheorghe.

În opinia sa, România trebuie să renunțe la modelul economic dependent excesiv de consum și să stimuleze capacitățile interne de producție.

„Economia bazată exclusiv pe consum trebuie să înceteze. Trebuie să investim în capacități de producție interne, susținute de energie ieftină. Când propunem relaxare fiscală pentru extinderea bazei de impozitare, toți sunt de acord declarativ. În realitate, lipsa de predictibilitate fiscală și prețurile uriașe la energie alungă investitorii privați”, a avertizat vicepreședintele FPSC.

Marius Pintilie, vicepreședinte FPSC, a avertizat că distribuția produselor siderurgice și a oțelului traversează o etapă extrem de dificilă, pe fondul închiderii unor combine și capacități de producție în Europa. El a menționat că în țara noastră distribuitorii au asigurat continuitatea aprovizionării cu oțel și alte materiale inclusiv în perioadele critice ale pandemiei și ale debutului războiului din Ucraina. Din 2025, însă, iar apoi pe parcursul anului 2026, presiunea asupra sectorului a crescut puternic.

„Sectorul distribuției de oțel are o ci-

(continuare în pagina 35)

(urmare din pagina 34)

fră de afaceri de aproximativ 1,5 miliarde de euro. În prima jumătate a anului s-au înregistrat scăderi de volum de 20-25% la beton armat și produse lungi", a declarat Marius Pintilie.

Din martie 2026 au intrat în vigoare obligațiile de raportare în cadrul Mecanismului de ajustare a carbonului la frontieră – CBAM, iar plățile urmează să înceapă în anul următor. De la 1 iulie, taxele aplicate mărfurilor provenite din afara Europei au crescut de la 25% la 50%.

„Solicităm stabilitate, predictibilitate și o planificare pe termen mediu și lung pentru perioada post-PNRR, pentru a proteja industria și a evita dezindustrializarea României”, a avertizat reprezentantul industriei siderurgice.

Pericolul de după PNRR: muncitorii calificați nu intră în șomaj, ci pleacă din România

FPSC avertizează că o reducere bruscă a investițiilor publice după încheierea PNRR poate provoca o nouă pierdere de personal calificat. Germania, de exemplu, derulează un program pentru atragerea a 200.000 de specialiști în construcții.

„Muncitorii calificați nu vor rămâne șomeri, ci vor pleca din țară. În schimb, cei necalificați ar putea intra în șomaj dacă investițiile publice scad și sectorul privat rămâne prudent”, a declarat Cristian Erbașu. Situația este agravată, potrivit președintelui FPSC, de contextul macroeconomic: România ar fi singura țară din Uniunea Europeană cu o evoluție negativă a PIB în acest an, în timp ce deficitul bugetar este estimat între 6% și 7%.

FPSC anticipează scumpiri de minimum 10% pe an

În acest context, reprezentanții constructorilor arată că presiunea costurilor cu energia, transportul, combustibilii, gazele și forța de muncă se va transfera în prețurile finale ale lucrărilor. Potrivit estimărilor prezentate de Cristian Erbașu, scumpirile ar putea fi de două cifre pentru mai mulți ani consecutivi.

„Prețurile vor crește cu două cifre, minimum 10% în fiecare an, în următorii doi până la șase ani, în funcție de contextul internațional și intern”, a avertizat președintele FPSC, care a adăugat că electricitatea, gazele și combustibilii nu pot fi eliminați din procesul de construire, astfel încât orice majorare a costurilor lor se reflectă direct în valoarea finală a proiectelor.

O altă schimbare importantă în acest sector de activitate este certificarea profesională a operatorilor din construcții, introdusă prin Codul Urbanismului și programată să devină obligatorie în iulie 2027. Procesul va fi administrat de ARCO – Asociația Română de Certificare a Operatorilor din Construcții –, organism independent din care vor face parte FPSC, asociațiile profesionale, mediul academic și reprezentanții ai Guvernului.

Cristian Erbașu a precizat că organismul va avea statut non-profit, va fi autofinanțat și va funcționa printr-un sistem complet digitalizat. Scopul este verificarea competenței reale a firme-

lor, reducerea birocrăției și eliminarea operatorilor care câștigă contracte fără să dispună de capacitatea tehnică, financiară și profesională necesară executării lor.

Mesajul transmis de reprezentanții constructorilor este că țara noastră trebuie să treacă rapid de la improvizație la planificare. Accelerarea plăților pentru lucrările PNRR, asigurarea cofinanțării pentru fondurile de coeziune, revizuirea achizițiilor publice, certificarea firmelor, producția internă de materiale și energie accesibile sunt considerate condiții esențiale pentru evitarea unui gol investițional. În caz contrar, după efortul uriaș depus pentru finalizarea proiectelor europene, România riscă să rămână cu firme lipsite de lichidități, materiale mai scumpe, capacități industriale în declin și o forță de muncă pregătită să plece din nou în Occident.